

Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DOT-IV.054.2.2022
Warszawa, 16 grudnia 2022 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 37644 w sprawie zmiany czasu

Szanowna Pani Marszałek,

odpowiadając na interpelację nr 37644 w sprawie zmiany czasu Postanki na Sejm RP Aleksandry Gajewskiej uprzejmie informuję, co następuje.

W dniu 27 kwietnia 2021 r. KE wydała komunikat ws. zmian czasu w latach 2022 - 2026 - „Komunikat Komisji zgodnie z art. 4 dyrektywy 2000/84/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustaleń dotyczących czasu letniego - Harmonogram czasu letniego”, na podstawie którego wszystkie kraje członkowskie Unii Europejskiej były zobligowane do przygotowania przepisów prawnych wprowadzających w życie regulacje wynikające z Komunikatu Komisji, na podstawie których będą kontynuowane dotychczasowe ustalenia i rozwiązania w tym zakresie.

W dniu 7 marca 2022 r. w Dzienniku Ustaw RP zostało ogłoszone *Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 marca 2022 r. w sprawie wprowadzenia i odwołania czasu letniego środkowoeuropejskiego w latach 2022–2026* (poz. 539).

Tym samym, przez najbliższe 5 lat obowiązujące będą dotychczasowe ustalenia dotyczące czasu letniego, uregulowane dyrektywą 2000/84/WE, która nakłada na wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej obowiązek przejścia w danym roku kalendarzowym na czas letni w ostatnią niedzielę marca i powrotu do czasu standardowego („czasu zimowego”) w ostatnią niedzielę października. Zasadniczym celem tej dyrektywy jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez utrzymanie ujednoliconego systemu zmiany czasu.

Polska - również tak jak i inne kraje członkowskie UE - uważa, że z ekonomicznego punktu widzenia najważniejsze jest zachowanie harmonizacji w kwestii czasu pomiędzy państwami członkowskimi, głównie ze względu na konieczność takiej harmonizacji na jednolitym rynku UE. Tym samym, wszystkie kraje członkowskie - przy odstąpieniu od dwukrotnych w ciągu roku zmian czasu - musiałyby mieć czas konieczny na wypracowanie stanowiska co do tego jaki czas powinien obowiązywać w danym kraju w powiązaniu z tym, jaki czas będzie obowiązywał w danym regionie UE. Jednak jest to zadanie niezwykle trudne, bowiem tak jak w Polsce, tak i w innych krajach UE są zarówno zwolennicy, jak i przeciwnicy przejścia

na czas letni lub czas zimowy, a uwarunkowania geograficzne, gospodarcze i kulturowe w poszczególnych krajach różnią się od siebie.

Jednocześnie, na forum unijnym od końca 2019 r. nie były podejmowane działania w zakresie wypracowania ostatecznego kształtu dyrektywy COM(2018)639 znoszącej sezonowe zmiany czasu, co wiązałoby się również ze zintensyfikowaniem prac zmierzających do wypracowania przez państwa członkowskie UE zharmonizowanego stanowiska co do obowiązującego czasu. Państwa członkowskie zawiesiły kontakty w tej kwestii podczas pandemii COVID 19 i obecnie również nie toczą się żadne prace w tym zakresie na forum UE. Na chwilę obecną nie jest wiadome jakie będą dalsze losy tego projektu i czy ostatecznie odejdziemy w najbliższych latach od sezonowych zmian czasu.

W związku z tym, również w Polsce nie były prowadzone prace zmierzające do wypracowania ostatecznego stanowiska Polski w sprawie przyjęcia w naszym kraju jednego czasu. Nie były również prowadzone analizy z zakresu wpływu zmian czasu na procesy gospodarcze i zmiany kulturowe w Polsce.

Przeprowadzenie miarodajnych (rzetelnych i wiarygodnych) badań naukowych i podjęcie się szczegółowej analizy skutków we wszystkich dziedzinach życia, na które przesunięcie czasu o 1 godzinę do przodu na wiosnę i o 1 godzinę do tyłu na jesieni może mieć wpływ oraz wyrażenie jednoznacznej opinii w tym zakresie jest sprawą bardzo trudną. Temat zmian czasu jest bowiem zagadnieniem wielowątkowym i powinien być rozpatrywany w szerokim kontekście, uwzględniając również funkcjonowanie społeczeństwa jako całości, uwarunkowania kulturowe, geograficzne i historyczne.

Obserwacje podczas prowadzonych badań, zarówno pozytywnego jak i negatywnego wpływu odejścia od zmian czasu i przejścia wyłącznie na czas letni lub czas zimowy musiałyby objąć swoim zakresem okres co najmniej 2 – 3-letni.

Dodatkowo, zmiany czasu mogą oddziaływać w różny sposób na różne grupy społeczne i różne dziedziny gospodarki, a interpretacja wyników może okazać się niejednoznaczna lub niewłaściwa. Przykładowo, podając informację o badaniach naukowych stwierdzających zwiększenie ryzyka wystąpienia zawału serca przy wprowadzaniu czasu letniego (krótsza noc), pomija się informację o zmniejszeniu tego ryzyka przy odwoływaniu czasu letniego (dłuższa noc). Z naukowego i praktycznego punktu widzenia często trudno jest więc wskazać, czy za przyczyną obserwowanego naukowo efektu stoi zmiana czasu, czy jest to naturalny efekt związany z uwarunkowaniami geograficznymi lub pogodowymi.

Dodatkowo, badania przeprowadzane w innych krajach (również z inicjatywy samej Komisji Europejskiej) nie pozwoliły jak dotąd uzyskać i wysunąć jednoznacznych wniosków co do korzystnych efektów lub negatywnych skutków zmian czasu.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Olga Semeniuk-Patkowska

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /